

Békén lélegezve pásztázzuk egymás fáradt arcát a számaillatban. Létezésünk titka csöndben gögicsél.

Gyálarét 2015.

KIRÁLY IGNÁCZ

ADÁSTÖRVÉNYI MEGFONTOLÁSOK...

A Bokorban sokunk azzal is kifejezi Jézustól tanult hűségét, hogy a mindenható Isten helyett MINDENTADÓ ISTEN-hez imádkozik. Amikor elveinkről írunk, szólunk, akkor törekvéseink irányulását fogalmazzuk meg. Az eszménytől való elmaradásaink arra biztatnak, hogy erősítsük magunkban és egymásban a fejlődés reményét. Amint ezt a Hűségimánkban fogalmazzuk: „...adtam-e időt, pénzt, szeretetet, eleget adtam-e, többet adta-e, mint tegnap...”.

1./ Szemlélet, megfontolásra.

Jézus Istene a szegények pártján van. *Jézus Istene nem a szegénység pártján van.* A javak sem a mieink, ránk vannak bízva. Arra kell használnunk, amire adattak. Az ember a boldogságot úgy is megfogalmazhatja, mint a mindent birtoklás, az elvesztés félelme nélkül. Isten ilyen értelemben boldog. Az ember olyan mértékben boldog, amilyen mértékben megéli ehhez a boldogsághoz vezető utat. Két út van. Az egyik szerint akkor birtoklok többet és „mindent”, ha elveszem a másét, a másra bízott javakat. A másik út szerint, akkor birtoklok többet, ha megosztom a rám bízott javakat másokkal. Minél többen osztjuk meg egymással javainkat, annál többet birtokolunk, pontosabban használhatunk. Vegyük ki a „birtoklás” fogalmát, hogy ne zavarja meg a használatra kapott értékekhez való viszonyulásunkat. Biblikusan megfogalmazva ezt a szemléleti felvetést: gazdagodhatunk Mammonban (anyagi birtoklásban) és gazdagodhatunk Istenben (az odaadva használt javakban). A Jézus által említett „csekély” (az anyagiak) az, melyben való hűséges használat érdemesít arra, hogy nagyobb értéket is ránk bízson a mennyei Atya. Ez az Atya minden földi leányának és fiának javára adta a javakat, és bőségben adta.

Egy nagycsaládban nem kell, hogy mindenkinek mindenféle szerszáma legyen. Kölcsönkérhető eszköztárral rendelkezünk. Nyitott géppark kialakítása mondatja velünk: „Előbb kérdezz, utána vásárolj. Pénzért a süsü is tud javakhoz jutni.” Fontos a világos illemszabályok tudatosítása, hogy jól működjenek a dolgok. Találjanak vissza a gépek raktári helyükre. Óvott, tiszta állapotban jöjjenek vissza. Az odaadó is tudja, hogy meghibásodás lehetséges, de a rendeltetésszerű használat csökkenti ennek lehetőségét. Erre az tanított meg bennünket, hogy egy kisgép fél évig keringett egymástól elkérés láncolata miatt, mire a kiinduló pontnak is szüksége volt rá és utána nyomozott. Javaink odafigyelő rendelkezésre állása jó iskola az adásban való nevelődésre. Szemben a világ fiainak humorosan megfogalmazott régi szemléletével: „Ami

a miénk, az mindenkié. Ami az enyém, ahhoz semmi közöd.”

2./ Ami kevés Jézus Istene előtt.

Jótékonykodás alkalmi és/vagy rendszeres adakozás a rászorulónak. Példa értékűek azok a szerzetesi és lelkeségi mozgalmi rendek, melyek erre teszik a hangsúlyt. Ma ezek nagy része újraelosztó rendszerben működik. A Teréz anya Szeretet Misszionáriusaihoz beáramló adományokat a nővérek rendjük szabályzata szerint elosztják. Jó az adományozónak, megnyugszik a lelke, hiszen jótékonykodott. Jó az adományt osztónak, mert teljesíti azt, amivel megbízta rendje és az adakozó. Jó a megsegítettnek, mert csak el kell vinnie és fel kell használnia azt, amit kapott. Ha ez a gyakorlat az adományozó lelkület magját vetné el a megsegítettekben, akkor volna az adásban való fejlődésre remény. E nélkül mindenki elégedett a maga rendszerén belül, csak a mindent adó Isten nem. Pedig a Gazda a nap folyamán sokszor kimegy a piacra, hogy a dolgozni hajlandóakat felfogadja szőleijébe, hogy aztán sorsukba beleérzően fizetésen túl, megélhetési támogatást adjon, akár a korábbi felvett munkavállalók igazságérzetét is felborzolván. (Máté 20,1-15). Megélhetést ad. Kinek fizetésként, kinek adományként. A piaci élősdiének nem szór alamizsnát, munkára hív.

A pestiek „Róbert bácsi” példálózásai arra figyelmeztetik felebarátaikat, hogy ők nem kihasználható, ingyenkonyhás balekok. Pedig Feinsilber Róbert bácsi segített, ahogy tudott: jótékonyásra használta szélhámossági hajlamát. Kéregetett, huncutkodott, betyárkodott, hogy adhasson a sok akkori hajléktalannak. Még az öngyilkosjelölteket is hozzá küldték, mint „lebeszélő hivatalhoz”. Kitoloncolt koldusként halt meg. A jogszabályokon átlépő adakozót elítéli a világ. A jogszabályokat betartani látszó hatalmasok, ha adnak morzsákat milliárdjaikból, megtapsolja a világ.

A jó gazdálkodástól nem hatódik meg Jézus Istene (Lukács 16,19-26). A zsidók istene meghatódna, hiszen az ő áldásának jele a sok fiú gyermek, a jó egészség és az anyagi javakban való bővelkedés. A jó gazda gondol a holnapra, magtárakba tárol, „bespejzol”. Közfelfogásban ostoba az, aki eltapsolja javait és nem gondol a jövőre. A jó gazda szinte azonosul vagyonával. Ez az önértékének mutatója. Ez a társadalmi megbecsülésének alapja. Ezért aki dúskál, az még hatalmat is vásárol hozzá, közéleti szereplést, népszerűséget. Lelkiismerete megnyugtatóra hangsúlyozza, hogy ezt gyermekeiért, családjáért, a rábízottakért teszi. Ők öröklik áldásos tevékenysége javait. Ezen az érdekeltségi listán sem hatódik meg Jézus Istene. Esztelennek minősíti a jó gazdát: „...még ma éjjel számon kéri életedet...”. Minden emberi érintett kör elégedett lehet, csak az Isten nem. A mindent adó Isten nem önös, családi, faji érdekeltség teljesítésében leli örömét. Más kollektív önközpontú körökben is az ő leányai és fiai élnek. A mindenkit átölelni akaró divinális (Isten szerinti) gondolkodású emberekben van az ő reménye.

3./ Akadályok a mindennapjainkban.

Életelnyelő hatással működik a **Mammon**. A Mammon jézusi fogalma az anyagi javak sátáni megszemélyesítése. „Kimentek a tankok, bejöttek a bankok” (Balczó A.). Nézd meg mennyi időt energiát figyelmet vesz el életedből a pénzkeresés, és megtudod, hogy hol tartasz az Isten Országá dalgában. Mára romantikus álommá vált a gulyáskommunizmusban énekel dal: nyolc óra munka, nyolc óra pihenés, nyolc óra szórakozás... „A tőke az új isten, aki mintegy 200 évvel ezelőtt egyetlen mozdulattal lesöpörte trónjukról régebbi kollégáit” (Kittsteiner). Amíg a legelkötelezettebb emberek is munkájuk mellett csak maradvány érdekeltséggel tudnak Isten Országot építeni, addig nagy a baj. Csekély vigasz, hogy a nagyobb jövedelemből többet lehet adni...

Pazarlásra nevel a világ. A reklámok lényege, hogy meggyőzzenek arról, hogy szükséged van arra, amire nincs szükséged. Önkényeztető kiadások teszik sokak számára „sokadika” idejévé a hó végéket. Kiköltekezésből üres a kassza a hó végére. A shoppingolók tömegei bevallják, hogy áruházi sétálgatásaik milyen nem tervezett kiadásokba, vásárlásokba kerülnek. Amíg bizonyítvány megmagyarázó szövegek születnek („megérdemlem”), addig nehéz eljutni a bűnre vezető alkalmak értékeitéig. Önnevelési biztatás: „Izzadjon meg kezedben az alamizsna” (Didaché 1,6).

Szórolás manapság karakter és szemlélet gyümölcse. Erény, ha az erre fordított figyelem, energia, idő az anyagiakkal való foglalkozás csökkenését és a javak hatékony használatát eredményezi. Bűnre vezető alkalom, ha ezen a címen anyagiakkal való foglalkozással telítődik az ember. Ekkor vész el az adásban fontos könnyedség, a „jókedvű adakozás” lelkülete. Önnevelési biztatás: „Ne tudja a bal kéz, mit tesz a jobb” (Máté 6,3).

4./ Adás az élet.

Hasonlítsuk össze a világban adásként mondott tevékenységet a Jézustól tanultakkal. Érdekből adok, hogy arányosan visszakapjam. Jézusnál **ellenszolgáltatás nélkül** kell ezt tennem (Lukács 14,12). Számító lelkülettel adok, hogy megkalkuljon érte, hogy hasznom legyen belőle. Jézusnál **társadalmi megbecsülést nem várva** kell adnom (Máté 6,1-). Nyilvántartottan adok, hogy arányosan igazságos legyen az adok-kapok kaláka rendszere. Jézus Istene a „rejtekekben” adó magatartást, a „bőségesen” segítőt értékeli. Az itéletabló (Máté 25,34) a kéretlenül is adót méltatja. Az ember a maga nevét, írását, híryanagát keresi elsősorban adásaiba is. Jézus óva int a nyomulásoktól: legyen jó nekünk a lakomai hátsó sor, **atyai méltatásban** bizzunk. Jézus sok ellenséget szerzett magának. Mégsem maradt ránk egyetlen olyan ellene szóló anyag, mely kétségbe vonta volna jótettei hitelességét. Ingyen adta mind azt, amije volt: gondolatait, gyógyító tevékenységét. Adásainak hiteles ténye miatt nem volt fogás rajta.

A teremtett világ adás alapján is értelmezhető. A biológiai élet egymás odaadott, vagy elvett adományaira, értékeire épül: oxigén és széndioxid háztartásban való egymásra utaltságunk, a tápláléklánc elhalással éltető körforgása erről szól. Olyan törvényszerűségek ezek, melyek

akkor is működnek, ha nem adunk. Ha nem működik az éltető önátadás, akkor működik az elvevő kényszerítettség. Az istenkép reményű ember hivatott arra, hogy tudatosan föl vállalja és megvalósítsa az adás rendjének térhódítását a földön.

5./ Mit, mennyit, kinek?

Amikor a **mindent** akarjuk megfogalmazni, azt mondjuk „szeretetet”. Amikor adásaink tárgyait jelöljük, akkor minden rendelkezésünkre álló adhatót felsorolunk (idő, pénz, tárgyak, figyelem, szaktudás...). Másét (a másra bízott javakat) elosztani nem adás. Egy káplán elhelyezését azért kérte plébánosa, mert kiosztotta a szegényeknek a plébános éléskamrájának tartalmát. A családi adás a közös javak tekintetében családi döntés eredménye. Ahol ezt a szülők nem veszik figyelembe, ott nehezen valósul meg a „normára nevelés szelíden” elve.

Mennyit? Jézusnál ez is személyre szabottan működik. Az irgalmas szamaritánus **valamennyit** ad az ápolásra (szükséges és elégséges mértékben). Zakeus **sokat** ajánl fel, jóvá tenni akarva ezzel eddigi betyárságait. A gazdag ifjúnak a tökéletességhez **mindent** kellene adnia. Mind a három eset szereplőit méltatja, értékeli Jézus, ill. értékelné a megtenné...

Kinek adjak? Kötelességi és **rászorultsági körökben** érdemes gondolkodni. Az életformából adódó vállalt belső köröm a családom, az életközelségben lévők. **Személyes** kapcsolati rendszerben csökken a kegyes adásokból fakadó ártalmak veszélye. Lustaságot, élődsi mentalitást konzerváló adás ártalmas. Szorgalmat, talpra esettséget és **adásra való felnevelődést** segítő magatartás az, amire törekednem kell. A **megtervezett, rendszeres adás** olyan szemléletet alakít ki, melyben természetesen helyet kap az **alkalomszerű, a rendkívüli** rászorultság észrevétele is. **Hősies teljesítést** az jelenti, mikor a bántónak, az ártani akarónak kellene adnom. A kényszerítettségből adásig emelkedő magatartásra példa az, mikor a megszálló római katona arra kényszeríti az elnyomott zsidót, hogy vigye csomagját egy darabig. Ha tovább is képes vinni a kötelezőnél, akkor ad. A köpenyt elvevő agresszívnek, ha a károsult az ingét is odaadja, akkor ad. Jézus a határtalanított adástörvényre tanít bennünket.

Amikor **ellopták hízőnkat, nem mi adtuk oda. Kedves érdi szóbeszéd volt: Királyék azért tartanak legalább két disznót, hogy jusson egy az „éhezőknek”.** Amikor nagy leányunk kunyerálásra odaadta új babakocsinkat egy megélhetési becsöngetőnek, akkor ezt ő adta, mi szülők pedig dühöngtünk. Amikor új kerékpáromra lakatot venni beugrottam a boltba és közben elemelték a kerékpárt, nem odaadtam, hanem elkeseredetten dühöngtem. Tolsztoj kegyes szövege sem vigasztalt: „Neki nagyobb szüksége volt rá.”

Olyan sok illegális anyagbeszerzés elviselői voltunk, hogy illett levonni a tanulságot: javaink csak ránk vannak bízva. Használjuk az eszünket és leleményességünket, hogy a ránk bízottak arra és úgy legyenek hasznosítva, amire és ahogyan azt mi jónak látjuk. Lényeg: szerezzünk